Australian Government
Department of Home Affairs

የሥራ ቦታ መብቶች በኣውስትራሊያ

በኣውስትራሊያየሥራ ቦታ መብቶች ያለው ማን ነው?

የአውስትራሊያ የሥራ ቦታ ህጎች ለሰራተኞች ጥበቃ ሲያደርግ ይህም በአውስትራሊያ ውስጥ ዋነኛ የሥራ ቦታቸውን እንዲሁም በአውስትራሊያ ቀጣሪ ለሚሠሩ ሰራተኞችን ጥበቃ ያደርጉለታል። ሠራተኞች በአውስትራሊያ የሥራ ቦታ ህጎች ላይ እንዲካተቱ የአውስትራሊያ ዜጎች ወይም ቋሚ ነዋሪዎች መሆን አይኖርባቸውም።

ቪዛ ያላቸው ሰዎች በአውስትራሊያ ውስጥ ከሚሠሩ ሰዎች በሙሉ ተመሳሳይ የሆነ መሠረታዊ የሥራ ቦታ መብትና ጥበቃ አላቸው። ውሎች ወይም ስምምነቶች እነዚህን መብቶች ማስወገድ አይችሉም።

ለእርዳታ የት ነው መሄድ የምችለው?

የፍትሃዊ የሥራ መርማሪ ቅሬታ[1] (FWO) የአውስትራሊያ የሥራ ቦታ ህጎችን ያስፈጽማል።

ፍትሃዊ የስራ መርማሪ ቅሬታ (FWO) የሚረዳውየክፍያ ክፍያዎን እና ደመወዛችሁን ለመፈተሽየደመወዝ ስሌት መጠቀም የምትችሉባቸው ጠቃሚ የኢንተርኔት መሳሪያዎች አሉት።[2] የስራ ሰዓታችሁን በፍጥነት እና በቀላሉ ማስመዝገብ ትችላላችሁ የእኔ ሰዓታት መዝገብ ኣፕ/Record My Hours app - ፍትሃዊ የሥራ መርማሪ ቅሬታ/Fair Work Ombudsman.[3]

አሠሪዎት ፍትሐዊ በሆነ መንገድ እንደማያስተናግድዎ ወይም የአውስትራሊያ የሥራ ቦታ ህጎችን እንደማያከብር ካሳሰብዎት መረጃ ወይም እርዳታ ለማግኘት የ FWO ማነጋገር ይችላሉ። በስልክ 13 13 94 ኣድርገው ለእነሱ መደወል ይችላሉ.

እንዲሁም ከሌሎች ድርጅቶች እንደ ህጋዊ እርዳታ፤ የማህበረሰብ ህጋዊ ማእከል ወይም ማሕበር በነጻ ህጋዊ የሆነ እርዳታ ማግኘት ይችላሉ::[4]

ስለ እኔ ቪዛስ ምን ይደረጋል?

የቪዛዎን ቅድመ ሁኔታ መመሪያ ብትጥስም ቀጣሪዎ ያለዎትን ቪዛ መሰረዝ ኣይችልም። የአውስትራሊያ የድንበር ኃይልን (ABF) ጨምሮ የአገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር (Home Affairs) ብቻ ነው ቪዛ የመስጠት፣ ያለመቀበል ወይም የመሰረዝ ስልጣን አለው።

የአውስትራሊያ መንግሥት በሥራ ቦታ ብዝበዛ እየደረሰባቸው ያሉ የቪዛ ባለቤቶችን ለሚረዳ የሚጠብቅ ህግ ኣውጥቷል። እነዚህ ኣዳዲስ መከላከያዎች ለመከላከያ ሪፖርት ማጠናከሪያ ሙከራ (Strengthening Reporting Protections Pilot) ኣካል ናቸው.[5]

ለመሥራት የሚያስችል ጊዜያዊ ቪዛ ካለዎት ለአውሮፕላን አብራሪው ፕሮግራም ብቁ መሆን ይችላሉ።

ለሥራ የማይፈቀድለት ጊዜያዊ ቪዛ ካለዎት የሀገር ውስጥ ጉዳይ ያለዎትን ጉዳይ በመልካምነቱ ላይ ተመስርቶ ይመረምረዋል።

ለሙከራ ፕሮግራሙ ብቁ ከሆኑ፣ የአገር ውስጥ ጉዳይ ያለዎትን **ቪዛ የማይሰርዘው፡-**

- ከስራ ጋር በተያያዘ የቪዛዎን ሁኔታ ከጣሱ፣እና
- በዚህ የቪዛ ጥሰትና በሥራ ቦታ ብዝበዛ ጉዳይ መካከል ግንኙነት እና
- ሌሎች በርካታ ሁኔታዎች ከተሟሉ።

አዲሱን የጥበቃ ሪፖርት ለማግኘት፣ ማድረግያለብዎት፡-

- የሥራ ቦታዎን መጠቀሚያ ጉዳይ ማረጋገጫ ለአገር ውስጥ ጉዳይ ከማሳወቅዎ በሚሳተፍ የመንግሥት ድርጅት ወይም እውቅና ባለው ሦስተኛ ወገን የምስክር ወረቀት ማግኘት ኣለብዎት።[6]
- የሥራ ቦታ ብዝበዛ የቪዛ ሁኔታዎችን ከመጣስ ጋር እንዴት እንደሚዛመድ በዝርዝር ማብራራትእና
- ለወደፊት ያለዎትን የቪዛ ሁኔታዎች ለማክበር ቃል መግባት።

ለሀገር ውስጥ ጉዳይ የሥራ ቦታ ብዝበዛዎን ለማሳወቅ ማጠናቀቅ የሚችሉት የተጠናከረውን ሪፖርት ለጥበቃ መጠየቂያ የስራ ሂደት ቅጽን መሙላት ይችላሉ።[7]

የሥራ ቦታዬ መብቶች ምንድን ናቸው?

በአውስትራሊያ ውስጥ በሥራ ቦታ መብትዎን የሚመለከቱ ደንቦች አሉ፤ ከእነዚህም መካከል አነስተኛ ደሞዝ (ከሐምሌ/July 1 ቀን 2024 ዓ›ም ጀምሮ ለአካለ መጠን ለደረሳችሁ የሙሉ ቀንና የግማሽ ቀን ሠራተኞች በሰዓት $24.10 ዶላር ይሆናል)፣ ለመሥራት ሊጠየቁ የሚችሉትን ለእረፍት ከፍተኛ ሰዓቶች፣ እንዲሁም መብትዎ ምን ያህል እንደሆነ የሚገልጹ አሉ። እነዚህ ደንቦች ሊገኙ የሚችሉት በተለያዩ ቦታዎች እንደሽልማት[8] ወይምበተመዘገበ የሥራና ሰራተኛ ስምምነት (እንደ ተቋም ያለ ስምምነት)[9] ወይም የሥራና ሰራተኛ ኮንትራት ይሆናል።

ቪዛ ላላቸው እንደሌሎች ሰዎች እኩል መሰረታዊ መብትና ጥበቃ ይኖራቸዋል ይህም ለኣውስትራሊያ ሰራተኞች በኣግባብ የሥራ

[1] https://www.fairwork.gov.au/
[2] https://calculate.fairwork.gov.au/findyouraward
[3] https://www.fairwork.gov.au/tools-and-resources/record-my-hours-app
[4] https://www.fairwork.gov.au/tools-and-resources/other-workplace-relations-help/legal-help
[5] https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/working-in-australia/work-rights-and-exploitation/strengthening-reporting-protections-pilot
[6] https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/working-in-australia/work-rights-and-exploitation/strengthening-reporting-protections-pilot#content-index-3
[7] https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/working-in-australia/work-rights-and-exploitation/strengthening-reporting-protections-pilot/request-process-form
[8] https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/awards
[9] https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/agreements

ኣንቀጽ ህግ/Act 2009 (Cth)[10] ባለው መሰረት ይሆናል።

እነዚህ የሚያካትቱት፡-

- ክፍያ እና ደሞዝ – ለምሳሌ, እንደ ቀን 1 ሐምሌ/July 2024 ለአካለ መጠን የደረሱ የሙሉ ቀን ሠራተኞች አሁን ያለው ብሄራዊ አነስተኛ በሰዓት ደሞዝ በሰዓትና በፈረቃ ጊዜ ሰራተኞች በሰዓት $24.10 ዶላር። ኣነስተኛ መጠን ክፍያ በኣብዛኛው በየዓመቱ ወቅታዊ ይሆናል።
- በአንዳንድ ሁኔታዎች ተገቢ ባልሆነ መንገድ እንዳይሰናበቱ ('መባረር' ወይም 'መነጠቅ') እንዳይከሰት ጥበቃ ማድረግ።*
- ከኣድልዎ ፈጠራ (በመጥፎ መስተናገድ) እንዳይፈጠር ለመከላከል የሥራ ቦታ መብት ተግባር – ለምሳሌ፡- በህመም ወይም በጉዳት ምክንያት መሥራት ሲያቅትዎ ፈቃድ እንደመውሰድ ወይም ስለ ሥራና ሰራተኛቅሬታ ወይም ጥያቄ ከማቅረብ መከለከል ይቻላል።
- በሥራ ቦታ ላይከጾታዊ ትንኮሳና ከጉልበተኝነት መከላከያ ጥበቃ ማግኘት።
- ከኣድልዎ ፈጠራ መከላከል – በዚህ የሚካተት፤ በእድሜ፣ በአካል ጉዳት፣ በጾታ፣ በዘር፣ በጾታና በሃይማኖት እምነት ልዩነት ላይ የተመሠረተ ህገ ወጥ መድልዎ እንዳይፈጸም መጠበቅን ይጨምራል።
- <u>ያላግባብ ወይም በህገወጥነት</u> <u>ከሥራ መባረር</u>, ደርሶብኛል የሚሉ ከሆነ በ21 ቀናት ውስጥ ቅሬታዎን ለፍትሃዊ ስራ ኮሚሽን ማቅረብ ይችላሉ። ደንቦች እና ለየት ያል ሁኔታ ተግባራዊ ይሆናል በቀጥታ ስለዚህ ጉዳይ ምክር ማግኘት ኣለብዎ[11]

የቪዛዎን ሁኔታዎች ማክበር አስፈላጊ ነው። የቪዛ ሁኔታዎን የማሟላት ችሎታዎን በተመለከተ ስጋት ካለዎት እነዚህን ጉዳዮች ከተመዘገበ የማይግረሽን ፍልሰት ወኪል (RMA) ወይም ህጋዊ ተወካይ ጋር መወያየት ወይም የሀገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴርን ሆም ኣፊየርስ.[12]ማነጋገር ይኖርብዎታል.

ይሁን እንጂ፤ የፍልሰት አቋም ሁኔታዎ ምንም ይሁን ምን በሥራ ቦታዎ ህግ መሠረት የርስዎ መብትና ጥበቃ ይኖርዎታል።
ይህም በኣንቀጽ ህግ ፍልሰት/ Migration Act መሰረት እርስዎን በተመለከተ የሚከተሉትን ሁኔታዎች ያካትታል፡-

- የቪዛዎን ሁኔታ መጣስ
- በቪዛዎ ሁኔታ መሰረት በአውስትራሊያ የመስራት መብት የለዎትም ወይም
- በአሁኑ ጊዜ ቪዛ ኣለመያዝ።

በሥራ ቦታ የብዝበዛ ምልክቶች ምንድን ናቸው?

አንድ ሠራተኛ በሥራ ቦታ በደል የሚፈጸምባቸው የተለያዩ ሁኔታዎችን ሊያጠቃልል ይችላል። ይህ በተለያዩ መንገዶች ሊገለጽ ይችላል፤[13] ከእነዚህም መካከል የሚከተሉት ይገኙበታል፡-

- ቪዛዎን ለመሰረዝ ዛቻዎች።
- ለመስራት ማስገደድ።
- ለረጅም ሰዓታት እንዲሰሩ ማድረግ።
- በዝቅተኛ ደመወዝ እና ያልተከፈለበት ስልጠና ማካሄድ።.
- የክፍያ ወረቀትን ኣለማቅረብ።
- ከደመወዝ ክፍያ ተገቢ ያልሆነ ቅናሽ (ይህም ለመጠለያ ቤት፣ ለሥልጠና፣ ለምግብ ወይም ለጉዞ)፣ ለገንዘብ ማስቀመጫዎች ወይም 'የጥሬ ገንዘብ ምላሽ' ፕሮግራሞች[14]።
- የጤና እረፍትን እንዲሁም ዓመታዊ እረፍትን፤ የሥራ ፈቃድን ወይም የጡረታ ክፍያንየመሳሰሉ ደሞዝ የሚከፈላቸው የሥራ ቦታ መብትን አለማግኘት።
- የእርስዎ ፓስፖርት በሆነ ሌላ ሰው መነጠቅ እና መያዝ።
- በቪዛዎ ውስጥ ከተጠቀሱት ሁኔታዎች በላይ እንዲሰሩ የሚደረግ ግፊት።
- ለስራ የመጀመሪያ ክፍያ ወይም ተቀማጭ እንዲያደርጉ የሚደረግ ግፊት።
- አሠሪዎች በጥሬ ገንዘብ እየከፈሉ የግብር ክፍያ እንዲወገድ ማድረግ ነው።
- እንደ ተቀጣሪ ሳይሆን እንደ ነጻ ተቋራጭ መመደብ።
- ደህንነት በሌለው ሁኔታ መስራት።
- አሠሪዎ ለመኖር የሚያስችልዎን ጥሩ ያልሆነ መኖሪያ እየሰጠዎት ከመሆኑም በላይ ለዚህ መኖሪያ ቤት ገንዘብ እንዲከፍሉ ይጠበቅብዎታል።
- ከሥራ ቦታ እንዲወጡ ኣለመፍቀድ።
- ወደ ሙያ ማኅበር እንዳይቀላቀሉ ግፊት

የሥራ ቦታ ብዝበዛ የሚከሰተው የሥራ ቦታ መብትና ኃላፊነት ግዴታ ሳይታወቅ፣ ኣለመረዳት ወይም በቀጣሪዎች ሆን ብለውም ሆነ ሳያስቡት በመፈጸም ይከሰታል።

የቪዛ ሁኔታዬ በሥራ ቦታ መብቶች ላይ ምን ተጽዕኖ ያሳድራል?

የአውስትራሊያ ቪዛዎት ስለተፈቀደልዎ ወይም እንዲሰሩ ስለማይፈቀድልዎ የሥራ ዓይነት ቅድመ ሁኔታዎች ሊኖሩት ይችላሉ። አንድ ቀጣሪ አሠሪ በቪዛ ፈቃድዎ መሠረት በአንዳንድ እንቅስቃሴዎች ላይ እንዲካፈሉ ወይም ከመካፈል እንዲቆጠቡ መመሪያ የመስጠት መብት አለው። ለምሳሌ ያህል፣ ቪዛዎ በአንድ የተወሰነ ሥራ ብቻ እንዲሰሩ የሚፈቅድልዎት ከሆነ ቀጣሪ አሠሪዎ በዚህ ሥራ ብቻ እንዲሰሩ ሊጠይቅዎት ይችላል።

ቪዛ የተሰጠበት ደብዳቤዎ ከቪዛዎ ጋር የተያያዙ ማናቸውንም ሁኔታዎችን በዝርዝር ያካትታል። በሌላ በኩል ደግሞ የቪዛዎን ዝርዝር መረጃ ጨምሮ የእርስዎን ቪዛ ሁኔታ <u>በቪዛ መብት ማስገኛ መግለጫ (Visa Entitlement Verification)</u> ኦንላይንበኩል ማጣራት ይችላሉ፡- <u>Visa holder enquiry (immi.gov.au)</u>

[10] https://www.legislation.gov.au/C2009A00028/latest/versions
[11] https://www.fairwork.gov.au/ending-employment/unfair-dismissal
[12] https://immi.homeaffairs.gov.au/visas/already-have-a-visa/check-visa-details-and-conditions/see-your-visa-conditions

[13] 'Exploitation' is defined by subsection 271.1A of the Criminal Code - https://www.legislation.gov.au/C2004A04868/latest/text/2

(VEVO)[15] በሀገር ውስጥ ጉዳይ መምሪያ ድረገጽ ላይ ማየት

ከRMA ወይም ህጋዊ ባለሙያ ጋር ግንኙነት ካለዎት የቪዛ ሁኔታዎን በተመለከተም ምክር ሊቀርቡልዎት ይችል።

ተጨማሪ መረጃ

ቪዛ ላላቸው እና ስደተኞች - የፍትሃዊ የስራ መረጃ መግለጫ/Fair Work ቅሬታ ሰሚ/Ombudsman[16]

የአገር አቀፍ ሥራና ሰራተኛ ደረጃዎች (NES)[17] ለኣብዛኞችሰራተኞችተግባራዊ የሚሆን ኣነስተኛ የሥራና ሰራተኛ መብቶች ተግባራዊ ይሆናል። የፍትሃዊ ስራ መረጃ ጽሁፋዊ መግለጫ/Fair Work Information Statement (FWIS)[18] ስለ NES እና ሌላ ኣነስተኛ መብቶች መረጃን ያካተተ ይሆናል። የ FWIS መቅረብ ያለበት በኣሰሪ ቀጣሪዎች ለሁሉም ኣዲስ ሰራተኞች ይሆናል።

የፍትሃዊ ሥራ ቅሬታ ሰሚ

የፍትሃዊ ሥራ ኮሚሽን

የእኔን ሰዓታትመመዝገብ

የአውስትራሊያ የግብር መስሪያ ቤት

የሪፖርት ማጠናከሪያ ጥበቃ ሙከራ

የሥራ ቦታ ፍትሃዊ ቪዛ ሙከራ

የኣውስትራሊያ ፈደራል ፖሊስ

ይህ ሰነድ በአገር ውስጥ ጉዳይ ሚኒስቴር የወጣ ሲሆን እንዲሁም በRMAs ለማሰራጨት ታስቦ የተዘጋጀ ነው።
ይህ ሰነድ ከተመዘገበ የማይግረሽን ፍልሰት ወኪል RMA የሚሰጥ የህግ ምክር ወይም የኢሚግሬሽን እርዳታ አይደለም።

[15] https://online.immi.gov.au/evo/firstParty?actionType=query
[16] https://www.fairwork.gov.au/find-help-for/visa-holders-migrants
[17] https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/national-employment-standards
[18] https://www.fairwork.gov.au/employment-conditions/information-statements/fair-work-information-statement